

Она не может кардинально отличаться от реальности, стоящей на порядок выше, ибо чтобы достичь абсолютного отличия, создатель должен полностью познать принципы функционирования своей реальности, что невозможно (это противоречит закону успешного функционирования реальности). Люди, погружающиеся в виртуальную реальность, делают это для того, чтобы абстрагироваться от насущных проблем и попасть в мир, который отражает идеальные убеждения данного человека. В виртуальной реальности данный объект симулирует те свойства реальности, которые он хорошо понимает, а также порождает свойства, которые, по его мнению, не достаточно совершенны в его реальности. Сегодня общество преуспело в создании таких реальностей. Например, компьютерные игры являются плодом сочетания сказок, ролевых игр и внутреннего мира создателя.

Чижов Р.
ХНУВС

ПЕНІТЕНЦІАРНИЙ РЕЦИДИВ ЯК ПРОБЛЕМНЕ ПИТАННЯ У СТВОРЕННІ ЗДОРОВОГО ГРОМАДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Згідно з комплексною програмою профілактики здійснення нових злочинів особами, які відбувають покарання, та особами, які звільняються з установ виконання покарань, їх соціальної реабілітації в суспільстві, спрямованої на виконання Указу Президента України від 08.11.2012 за №631/2012 «Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України», для психологічної науки актуальними є проблеми визначення особливостей психологічної роботи з різними видами кримінальних груп засуджених відповідно до кількості судимостей та скоєних ними злочинів.

На 1 грудня 2012 р. в 182 установах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України, утримувалася 148 971 особа. Із них у 41 установі середнього рівня безпеки для неодноразово засуджених (рецидивістів) утримувалося 43 205 осіб. До цієї категорії засу-

джених слід зарахувати осіб, які також були неодноразово засуджені, але переведені в порядку відповідно до ст. 100 Кримінально-виконавчого кодексу України до колоній мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами утримання й до виправних центрів згідно зі ст. 82 Кримінального кодексу України. Потім потрібно додати раніше засуджених осіб, яких утримують у слідчих ізоляторах. Загальна кількість неодноразово засуджених (і жінок також) становить близько 75 тисяч осіб, що перевищує 50 % від загальної кількості осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі.

Причиною великої кількості пенітенціарного рецидиву є низький рівень соціально-психологічної роботи із засудженими, унаслідок чого не реалізовується мета покарання – виправлення засуджених. Відсутність залучення в повному обсязі відповідних заходів також перешкоджає ресоціалізації засуджених, що в подальшому призводить до здійснення повторних злочинів.

Важливим чинником невдалої ресоціалізації після звільнення є відсутність позитивного процесу трансформації неконструктивних базових уявлень про світ, властивих особистості засудженого, який став на кримінальний шлях. Ці установки формуються внаслідок негативних ситуацій розвитку, коли в ранньому дитинстві, підлітковому віці, юності середовище не надало особистості психологічно комфортного, розвивального конструктивного ставлення до світу, набору прикладів для ідентифікації, шляхів вирішення конфліктних ситуацій. У кримінальному середовищі ці негативні установки знаходять своє підтвердження та ще більше закріплюються. І лише цілеспрямована корекція свідомості дасть змогу людині переглянути своє ставлення до світу і зробити для себе висновки, щоб почати жити в суспільстві як правослухняний громадянин.

Особистісна негативна характеристика засудженого, яка відіграє ключову роль у здійсненні кримінальної поведінки та є перешкодою для подальшої ресоціалізації після відбуття строку покарання, – це риса нетерпимості до соціуму, інтолерантності до соціально-правових норм (за визначенням А. В. Сороки). Засуджений не може й не хоче зрозуміти, а потім усвідомити і сприйняти закони як принципи регуляції поведінки в суспільстві між людьми та співтовариствами. Засуджений рецидивіст інди-

відуальність інших людей сприймає переважно вже спотворено, він не вміє прощати помилки, незручності, ненавмисно завдані неприємності, не йде на компроміси.

Отже, розроблення й упровадження планової конструктивної програми з діагностики особистості та психокорекції інтолерантності засуджених позитивно впливатиме на особистість засуджених, їх ресоціалізацію й подальшу реабілітацію в соціумі.

Шевченко Д.
ХНУРЭ

СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКИЕ АСПЕКТЫ СОВРЕМЕННОЙ МЕДИАКУЛЬТУРЫ

Актуальность исследования понятия *медиакультура* определяется современной ситуацией и состоянием изучения информационного общества. С появлением мультимедийной модификации воздействие медиасредств становится всеобъемлющим и глобальным, не только определяя массовое сознание, но и активно внедряясь в сферу образования и науки. Виртуальная реальность, создаваемая как интересубъективный гипертекст в рамках современных мультимедийных средств передачи и хранения информации, не только объединяет социум, имеющий планетарный масштаб, но и создаёт специфический «жизненный мир» современной культуры, всё чаще обозначаемый исследователями как медиакультура.

Медиа (от латинского «*media*», «*medium*» – средство, посредник) – это термин XX века, введенный канадским социологом М. Маклюэном для обозначения феномена «массовой культуры» («*mass-media*»). Что касается понятия «медиакультура», то это детище современной культурологической теории, обозначающее особый тип культуры информационной эпохи, являющейся посредником между обществом и государством, социумом и властью. Медиакультуру можно определить как совокупность информационно-коммуникативных средств, материальных и интеллектуальных ценностей, выработанных человечеством в процессе